

Class - VI
Mid Term Exam Paper
(2025-26)
Subject - Sanskrit
Set - B

कुल पृष्ठ - 09

विद्यार्थी का नाम - _____

कक्ष संख्या - _____

कक्षा तथा वर्ग - _____

हस्ताक्षर (निरीक्षक) - _____

Time Allotted - 2 Hrs.

Max.Marks- 60

- निर्देश - * इस प्रश्न पत्र में 14 प्रश्न तथा 9 पृष्ठ हैं।
* सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
* प्रश्नों के उत्तर सुंदर लिखावट में स्पष्ट रूप से लिखें।
* समयसीमा का ध्यान रखें।

1) **अपठित गद्यांशम्** पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत -

10

अहम् माधवः। इदानीम् मम ग्रीष्मावकाशाः सन्ति। अहम् मम माता च जयपुर-नगरम् गच्छावः। तत्र मम मातुल-गृहम् अस्ति। मम मातुलः, मातुली, मम अग्रजा राधिका च तत्र वसन्ति। मम मातुलः एकः अधिकारी अस्ति। मातुली च अध्यापिका अस्ति। मम अग्रजा महाविद्यालयम् गच्छति, सा तत्र विज्ञानम् पठति। सा गणितम् संस्कृतम् अपि जानाति, सा मधुराणि गीतानि गायति। सा माम् विज्ञानम् संस्कृतम् च पाठयति। अहम् श्लोकान् स्मरामि गायामि च।

एकपदेन उत्तरत -

1 X 4 = 4

- i) माधवः तस्य माता च कुत्र गच्छतः ? _____
- ii) अग्रजा नाम किम् अस्ति ? _____
- iii) अग्रजा कुत्र गच्छति ? _____
- iv) माधवः कान् स्मरति गायति च ? _____

पूर्णवाक्येन उत्तरत -

2 X 2 = 4

i) माधवस्य अग्रजा कुत्र गच्छति , किम्-किम् च करोति ?

ii) मातुलः मातुली च जयपुर-नगरे किम् कुरुतः ?

निर्देशानुसारेण उत्तरत -

1 X 2 = 2

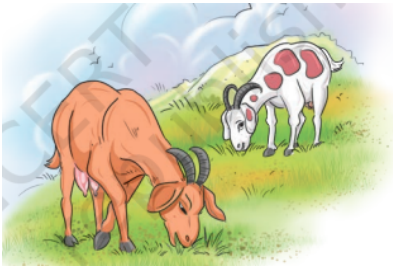
i) 'गीतानि' अत्र किम् अस्ति विभक्तिः वचनम् च ?

ii) 'श्लोकान्' अत्र किम् अस्ति विभक्तिः वचनम् च ?

2) वाक्यनिर्माणम् कुरुत -

1x 5 = 5

3) निर्देशानुसारेण शब्दरूपम् चित्वा लिखत -

1x4 = 4

i) बालक - पंचमी विभक्तिः एकवचन -

क) बालकेन

ख) बालकाय

ग) बालकात्

ii) लता - तृतीया विभक्तिः एकवचन -

क) लतायाः

ख) लतायै

ग) लतया

iii) फल - प्रथमा विभक्तिः बहुवचन -

क) फले

ख) फलौ

ग) फलानि

iv) बालक - सप्तमी विभक्तिः द्विवचन -

क) बालकाभ्याम्

ख) बालकयोः

ग) बालकेषु

4) निर्देशानुसारेण धातुरूपम् चित्वा लिखत -

1x4 = 4

i) पठ् धातु, लट् लकार, मध्यमपुरुष, एकवचन -

क) पठति

ख) पठामि

ग) पठसि

ii) गम् धातु, लट् लकार, मध्यमपुरुष, द्विवचन -

क) गमथः

ख) गच्छथः

ग) गच्छथ

iii) पठ् धातु, लृट् लकार, प्रथम पुरुष, बहुवचन -

क) पठिष्यतः

ख) पठिष्यथः

ग) पठिष्यन्ति

iv) गम् धातु, लृट् लकार, उत्तमपुरुष, एकवचन -

क) गमिष्यामि

ख) गमिष्यथ

ग) गमिष्यामः

5) अधोलिखितवाक्येषु रेखांकित-अशुद्धपदाय उचितपदम् चित्वा वाक्यानि पुनः लिखत -

1x4 = 4

i) मम माता भगिनी च वार्तालापम् कृत्वा हसति। - हसामि / हसतः / हसन्ति

ii) अहम् पुस्तकालयम् गच्छथः। - त्वम् / युवाम् / यूयम्

iii) त्वम् संस्कृतम् पठावः। - अहम् / आवाम् / वयम्

iv) वयम् पाठशालाम् गच्छति। - गच्छामः / गच्छतः / गच्छामि

6) मंजूषातः अव्ययपदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत -

1x4 = 4

मंजूषा - अत्र किन्तु उच्चैः च अपि अधुना

1) वने सिंहाः ----- गर्जन्ति।

2) अहम् पठामि, त्वम् ----- पठ।

3) विद्यालयम् गन्तुम्, राधिका अतिप्रसन्ना अस्ति ----- तस्याः भगिनी दुखिता अस्ति।

4) ----- अहम् कार्यम् करोमि।

7) समयम् बोधयित्वा संस्कृतपदेषु लिखत -

1x4 = 4

i) सुबह 7:45 बजे - -----

ii) शाम 6:30 बजे -

iii) सुबह 5:30 बजे -

iv) शाम 8:15 बजे -

8) उचित **संख्यापदेन** रिक्तस्थानानि पूरयत -

1x4 = 4

i) तत्र ----- छात्रौ समाचारपत्रम् पठतः। (द्वौ / द्वे / द्वे)

ii) ----- बालिकाः नृत्यम् कुर्वन्ति। (चतस्रः / चत्वारि / चत्वारः)

iii) मम गृहे ----- पुष्पवाटिका अस्ति। (एकः / एका / एकम्)

iv) सप्ताहे ----- दिवसाः भवन्ति। (अष्ट / नव / सप्त)

9) अधोलिखितेषु पदानाम् वर्णविच्छेदम् कुरुत -

1x 3 = 3

i) आरक्षकः - -----

ii) धाविका - -----

iii) गृहकार्यम् - -----

10) अधोलिखितम् पद्यांशम् पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तरम् लिखत -

1x5 = 5

धनकामना सुखवासना न च वञ्चना हृदये।

ऊर्जस्वला वर्चस्वला अतिनिश्चला विजये ॥3॥ गतभीतयो धृतनीतयो दृढशक्तयो निखिला।

यामो वयं समराङ्गणं विजयार्थिनो बालाः ॥4॥

i) अस्मिन् गीते 'वयम्' इति पदम् केषाम् कृते प्रयुक्तः ?

ii) हृदये किम् न अस्ति ?

iii) वयम् समराङ्गणम् किमर्थम् यामो ?

iv) 'बालाः' इति पदे किम् विभक्तिः वचनम् च ?

v) हिंदी शब्दानाम् कृते संस्कृतशब्दम् लिखत -

युद्ध का मैदान -

जिसका भय नष्ट हो गया हो -

11) मंजूषात् पर्यायपदानि चित्वा लिखत -

½ X 6 = 3

नित्यम्

खगाः

उपवनम्

वसुंधरा

पवनम्

दिवाकरः

विहगाः	_____	धरित्री	_____
वाटिका	_____	वायुः	_____
सूर्यः	_____	प्रतिदिनम्	_____

12) मंजूषात् विपर्ययपदानि चित्वा लिखत -

$\frac{1}{2} \times 6 = 3$

ह्यः	तत्र	नीचैः	यदा-कदा	पृष्ठतः	दूरे
------	------	-------	---------	---------	------

पुरतः	_____	उपरि	_____
सर्वदा	_____	अत्र	_____
समीपे	_____	अद्य	_____

13) उचितम् पदम् चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत -

$1 \times 3 = 3$

- i) बालकाः कंदुकेन -----। (क्रीडन्ति / क्रीडति)
- ii) अहम् स्वगृहम् ----- । (गच्छामः / गच्छामि)
- iii) ----- छात्रः असि । (त्वम् / सः)

14) (क) वर्णानाम् नामानि संस्कृते लिखत -

1x 2 = 2

i) हंसस्य वर्णः कः ?

ii) तृणस्य वर्णः कः ?

14) (ख) पुष्पस्य नाम संस्कृते लिखत -

1x 2 = 2

